

ESO IR SAVIVALDYBIŲ BENDRADARBIAVIMAS

Ovidijus Martinonis
Tinklų vystymo tarnybos vadovas

2023-10-25

ESO BENDRADARBIAVIMAS SU SAVIVALDA

Visi atsakymai iš vienu rankų

TOP pateiktų atsakymų per 2023 m.:

- Kauno miesto sav. – 408 vnt.
- Klaipėdos miesto sav. – 242 vnt.
- Šiaulių miesto sav. – 196 vnt.

2022 m. – **149 susitikimai**

2023 m. – **127 susitikimai**

2022 m. – **10 / 10 tarybų susitikimų**

2023 m. – **9 (1 planuojama) / 10
tarybų susitikimai**

KONSULTACIJOS IR PASIŪLYMAI **SUTAUPYTI**:

- **Galios susimąžinimas**, kai objekte mažas suvartojimas
- **Nepriklausomo tiekėjo pasirinkimas**, išėjimas iš garantinio tiekimo
- **Kategorijos objekte pakeitimas pagal naują reglamentavimą**, nepermokant už patikimumą

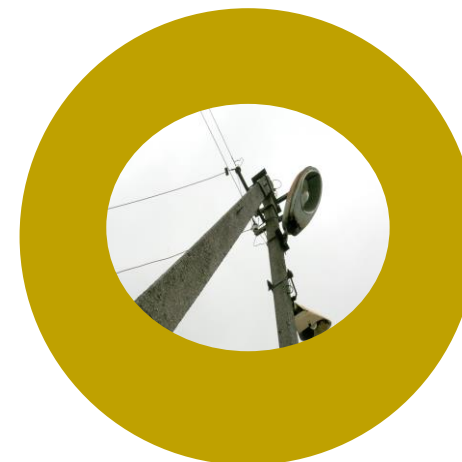
Urbanizuotų vietovių želdinių priežiūra:

- 2022 m. **poreikis genėti buvo 35** savivaldybėse, **sutiko** sutvarkyti želdinius **30 savivaldybių**
- 2023 m. **poreikis genėti 25** savivaldybėse, **sutiko 22**

ESO **dalina** trimečiais investiciniais planais:

- 2022 m. suderinti **87 bendri projektai**
- 2023 – **22 bendri projektai**

Panaudos sutartys su savivaldybėmis:

- 53 savivaldybės pasirašę panaudos sutartis (1720 vnt.) ir naudoja mūsų tinklą **nemokamai**
- Jei mokėtų už paslaugą, tai būtų ~ 34 tūkst. Eur/mėn. arba ~408 tūkst. Eur/metams

Rekonstruojant, **perduodamas turtas už simbolinį 1 Eur mokestį savivaldybių** poreikiams:

- 2022 m. – 31 sutartis su 16 savivaldybių
- 2023 – 16 sutarčių su 7 savivaldybėmis

SAVIVALDYBIŲ PRIEMOKOS ARBA GRAŽINIMAI SAVIVALDYBĖMS PO ATLIKTŲ DARBŲ

PROBLEMATIKA

ESO atlikus suplanuotus darbus, įmokos perskaičiuojamos ir patikslintos įmokos dydis padidėja iki 50 proc. jau sumokėtos įmokos sumos ar netgi ją viršija.

ESAMA SITUACIJA IR SIŪLYMAI

Po darbų sąmata **sumažėjo** ir **ESO gražino lėšas savivaldybėms už 51 proc. projektų – 2022 m. ir 50 proc. – 2023 metais.**
Įmoka nesikeitė: 20 proc. projektų – 2022 m. ir 24 proc. – 2023 m.

Įmoka didėjo ir reikėjo savivaldybėms primokėti **už 29 proc. projektų – 2022 m. ir 26 proc. projektų – 2023 metais.**
Didžiausias kiekis priemokų, kai yra rengiamas projektas, yra savivaldybės projektuose – 92 proc. Tikslinga gerinti savivaldybių rangovų rengiamų projektų kokybę.

Savivaldybės galėtų projektus vykdyti „**Fast track**“ modeliu – greitesnis (angl. *fast-track*) prisijungimas prie elektros tinklų/tinklų iškėlimas, kai **projektavimo ir rangos darbus atlieka pati savivaldybė su savo pasirinktu rangovu, o už darbų atlikimą atsiskaito 100% tiesiogiai savo rangovu.** Šia galimybe per 2022-2023 m. pasinaudojo tik 3 savivaldybės 4 projektuose.

Pasiūlymas sąmatiniams projektams keisti procesą. Šiuo metu sutartis su ESO pasirašoma ir apmokama pagal preliminarią kainą ir tik tada skelbiamas viešasis pirkimas. Siūlomas pakeitimas: pirmiau vykdyti projekto rangovo pirkimo procedūras, o tada ESO sutarties apmokėjimą.

SAVIVALDYBIŲ PRIEMOKOS ARBA GRAŽINIMAI SAVIVALDYBĖMS PO ATLIKTŲ DARBŲ, 2022-2023 M.

2022 m. 586 projektai	Bendra statistika	Kai projektuoja ESO	Kai projektuoja savivaldybė	Kai projektas nereikalingas
Grąžinimas				
Vnt.	297	23	121	153
%	51 %	4 %	21 %	26 %
Priemoka				
Vnt.	172	12	94	66
%	29 %	2 %	16 %	11 %
Nesikeitė				
Vnt.	117	39	19	59
%	20 %	7 %	3 %	10 %

Priemoka padidėja iki 50 %				
Vnt	104	7	58	39
%	18 %	1 %	10 %	7 %
Priemoka padidėja virš 50 %				
Vnt.	68	5	36	27
%	12 %	1 %	6 %	5 %

2023 m. 275 projektai	Bendra statistika	Kai projektuoja ESO	Kai projektuoja savivaldybė	Kai projektas nereikalingas
Grąžinimas				
Vnt.	137	2	33	102
%	50 %	1 %	12 %	37 %
Priemoka				
Vnt.	71		47	24
%	26 %	0 %	17 %	9 %
Nesikeitė				
Vnt.	67	16	6	45
%	24 %	6 %	2 %	16 %

Priemoka padidėja iki 50 %				
Vnt	47		27	20
%	17 %		10 %	7 %
Priemoka padidėja virš 50 %				
Vnt.	24		20	4
%	9 %		7 %	2 %

BENDRADARBIAVIMAS VYSTANT INFRASTRUKTŪROS PROJEKTUS

PROBLEMATIKA

ESO neprisideda dalimi lėšų, kai savivaldybės vykdo miesto infrastruktūros darbus ir savo lėšomis turi vykdyti ESO priklausančių požeminių elektros ir/ar inžinerinių tinklų ir/ar įrenginių perkėlimo / rekonstravimo / apsaugojimo projektus.

ESAMA SITUACIJA IR SIŪLYMAI

ESO planuodama savo investicijas **derina trimečių rekonstrukcijų planus su savivalda, kad kartu vykdyti projektus**. 2022 m. buvo suderinti 87 bendri projektai, 2023 m. – 22 bendri projektai.

ESO prisideda **50 proc. sąmatos prie anksčiau kaip prieš 20 metų įrengtų elektros oro linijų rekonstrukcijų**. 2022 m. buvo įgyvendinti – 20 tokių projektų, 2023 m. – 6 projektai.

Kitų infrastruktūros sektorių analizė parodė, kad analizuotose infrastruktūros sektoriuose visas **perkėlimo išlaidas apmoka tas asmuo, kuris suinteresuotas perkėlimu**. Analogiškai siūlome išlaikyti ir elektros sektoriuje, taikant išimtį senesniems nei 20 metų oro linijoms.

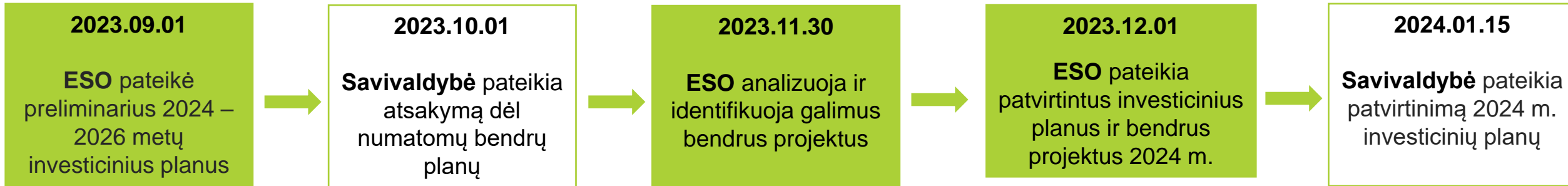
ESO IR SAVIVALDYBIŲ BENDRI PROJEKTAI 2022-2023 M.

1

ESO planuojamų trimečių rekonstrukcijų derinimas su savivalda: 2022 m. – 87 projektai, 2023 m. – 22 projektai.

Kaip vyksta procesas:

2

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio 10 dalis:

„10. Tuo atveju, kai asmuo pageidauja rekonstruoti ar perkelti skirstomųjų tinklų operatoriui priklausančias **anksčiau kaip prieš 20 metų įrengtas 0,4–10 kV įtampos elektros oro linijas ir (ar) oro kabelių linijas**, išskyrus transformatorių pastotes, transformatorines, skirstomuosius punktus, kliudančias statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, šis asmuo **apmoka skirstomųjų tinklų operatoriui 50 procentų visų** operatoriaus išlaidų, patirtų rekonstruojant ar perkeltiant šiuos objektus. Rekonstruotų ar perkeltų skirstomųjų tinklų nuosavybė nekeičiama.“

Metai	2022 m. projektai	2023 m. projektai
Projektų kiekis, vnt	20	6
Savivaldybių sutaupymas, EUR	~ 165 tūkst.	~ 91 tūkst.

KITŲ INFRASTRUKTŪROS SEKTORIŲ ANALIZĖ

Bendra išvada: visuose analizuotose infrastruktūros sektoriuose visas **perkėlimo išlaidas apmoka tas asmuo, kuris suinteresuotas perkėlimu.**

Sektorius	Šilumos	Vandens	Dujų	Geležinkelių
Teisės aktas	LR Šilumos ūkio įstatymas	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklės, patvirtintos LR aplinkos ministro	Naujų gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistemų, suskystintų gamtinių dujų sistemų, gamtinių dujų saugyklų, tiesioginių vamzdynų ir biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie veikiančių gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemų, jų perkėlimo ar rekonstravimo tvarkos ir sąlygų aprašas, patvirtintas LR energetikos ministro	Geležinkelių transporto kodeksas
Komentaras	- Asmuo, pageidaujantis perkelti (rekonstruoti) pats perkelia (rekonstruoja) arba organizuoja šiuos darbus; - Perkėlimo (rekonstravimo) sąnaudas 100 proc. apmoka asmuo, pageidaujantis perkelti (rekonstruoti)	-įstatyme nereglamentuota, tvarką nustato ministras, derinama su savivaldybėmis; - perkelia savo lėšomis suinteresuotas perkėlimu asmuo (t.y. planuojantis užstatyti atitinkamą teritoriją arba geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas)	- šiuo metu perkeliama (rekonstruojama) asmens prašymu, suinteresuotam asmeniui apmokant visas faktines perkėlimo ar rekonstravimo ir su tuo susijusias išlaidas; - perkėlimo (rekonstravimo) paslaugą šiuo metu vykdo operatorius. Šiuo metu keičiamas Gamtinių dujų įstatymas numato, kad iškelimą galės organizuoti ir pats asmuo.	Pervažos ir perėjos perkeliamos į kitą vietą, uždaromos arba panaikinamos suinteresuoto asmens lėšomis

APIBENDRINIMAS

- Savivaldybės galėtų projektus vykdyti „*Fast track*“ modeliu – kai projektavimo ir rangos darbus atlieka pati savivaldybė su savo pasirinktu rangovu, taip kontroliuodama ir kainą.
- Pasiūlymas sąmatiniams projektams keisti procesą. Siūlomas pakeitimas: pirmiau vykdyti projekto rangovo pirkimo procedūras, o tada ESO sutarties apmokėjimą.
- ESO prisideda prie bendrų infrastruktūros projektų derindama savo trimečius investicinius planus ir rekonstruojant senesnę nei 20 metų tinklą.
- Kitų infrastruktūros sektorių analizė parodė, kad visas perkėlimo išlaidas apmoka tas asmuo, kuris suinteresuotas perkėlimu. Analogiškai siūlome išlaikyti ir elektros sektoriuje, taikant išimtį senesniems nei 20 metų oro linijoms.

An aerial photograph of a lush, green forest. A winding river flows through the center of the forest, surrounded by dense trees. Mist or low clouds are visible, partially obscuring the forest canopy. In the center of the image, there is a bright green circular graphic containing the text "AČIŪ".

AČIŪ